

NYHETSBREV

Biblioteksutveckling Östergötland

Nyhetsbrev 8 2025 // [Prenumerera här](#)

Hej!

Nu är det väl ändå höst på riktigt. Med hösten kommer projekten, träffarna, utbildningarna och allt det där andra som vi tycker är spännande. Vi har i sedvanlig ordning försökt sammanställa lite gott och blandat som vi tror att du kan vara intresserad av och vi avslutar det här nyhetsbrevet med en text om den nya sagovandringen i Norrköping.

Trevlig läsning, Biblioteksutveckling Östergötland

Läsning 3.0 – Säkerhet och mysterier på nätet: *Cicada 3301*

15 oktober, 8.30 - 9.30, Goto 10 Linköping eller digitalt

Samtalet tar avstamp i boken, *Cicada 3301*, och vi kommer att prata om ett av internets stora mysterium men du behöver inte ha läst boken för att delta. Deltar i samtalet gör: Helena Iacobaeus (lektor,

Linköpings universitet), Terese Raymond (bl.a. projektledare för Digidel), Kristina Alexanderson (Internetstiftelsen) och Petra Särnhammar (gymnasiebibliotekarie, Katedralskolan)

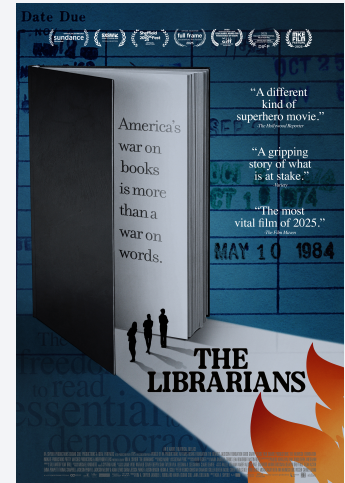
[Läs mer hos Biblioteksutveckling Östergötland](#)

Kom till Goto10 Linköping eller [följ samtalet på YouTube](#)

Svensk biopremiär av The Librarians

Sverige premiär! Vi är så stolta att vi på Biblioteksutveckling Östergötland tillsammans med Cnema i Norrköping får den stora äran att erbjuda svensk premiär på dokumentärfilmen The Librarians, i Norrköping, den **1 december**. Filmen har tilldelats flera priser och fått stor uppmärksamhet i USA. Det är en väldigt stark film som på nära håll följer skolbibliotekarier och andra som i vissa stater hamnar i skottlinjen i den pågående häxjakten, där litteratur om exempelvis svart historia, hbtqi-frågor eller sex renas bort från hyllor och undervisning. Mer information kommer, men håll eftermiddagen fri.

[Läs mer på filmens webbplats](#)

Föreläsning om demokrati

7 November, 10.00 - 11.00, digitalt

Biblioteksutveckling Östergötland arrangerar en digital föreläsning med Staffan I. Lindberg, V-Dem-institutet, Göteborgs universitet. Institutets senaste Demokratirapport visar att demokratiska länder nu är i minoritet och att yttrandefriheten minskar. Den demokratiska tillbakagången sammanfaller också ofta med en hög grad av desinformation och polarisering. Hur är läget i Sverige – och hur påverkas bibliotekens verksamhet?

[Läs mer på vår hemsida](#)

Nationella minoriteter

Webbinarium om nationella minoriteter

Den **20 oktober** föreläser Mirelle Gyllenbäck utifrån lång erfarenhet av att arbeta med frågor som rör romsk inkludering på nationell nivå. Mirelle har själv en romsk bakgrund. Arrangeras av Minoritetsforum i Mellansverige.

[Läs mer hos Region Dalarna](#)

250 år av judiskt liv

Många program uppmärksammar jubileet 250 år av judiskt liv i Sverige. I Linköping musik med Freudenthal Yiddish Ensemble; i Norrköping en trollerishow med Mr Dannyman och i Vadstena, en utställning på Riksarkivet om judiskt liv i Östergötland. Bara för att nämna några exempel.

[Se vad som erbjuds i hela landet hos Judiskt Liv](#)

Samisk språkvecka

Kom ihåg att den samiska språkveckan firas under vecka 43, mellan den **20 och 26 oktober**. Syftet är att lyfta de samiska språkens status, och öka kunskapen om samiska språk och kultur i hela samhället.

[Läs mer och hitta information om program hos Giella Vahku](#)

Världsdag för romani chib

Den **5 november** firas Unescos världsdag för romska språket. Romani chib har en lång historia i Sverige och är ett av våra fem nationella minoritetsspråk.

[Läs mer hos Isof](#)

Isof lanserar jubileumswebb

I år firas 25 år av minoritetspolitik och det kommer uppmärksammas av institutet för språk och folkminnen med en ny webbplats. Där får man veta mer om jubileet men också se en tidslinje över viktiga minoritetspolitiska händelser, lära sig fakta om de nationella minoritetsspråken och testa sina egna kunskaper.

[Hos Isof hittar du jubileumssidan](#)

Barn och unga

Barnrätt i praktiken

19 november, 14.30 - 16.00, digitalt

Med fokus på chefens roll i relation till barnrättsarbete på bibliotek.

[Mer information finns hos Digiteket](#)

Barnboksvecka

10 - 16 november

Årets barnboksvecka har inget särskilt tema utan fokus är på själva barnboken. Utgångspunkten är 17

skäl för barnboken.

[Läs mer hos Svenska Barnboksakademin](#)

Nätspan – Han kändes som en vän

Syftet med denna tredje del i serien Nätspan är att ge lärare, bibliotekarier och föräldrar ett underlag för samtal om falska profiler och rekrytering av minderåriga på nätet. Serien är en av flera olika metoder som Biblioteken i Kungsbacka samt Kungsbacka kommun (#tryggdigitaluppväxt) använder i arbetet med medie- och informationskunnighet (MIK). Välkomna att använda materialet!

Hör av dig till [Linda Sävhammar](#) om du vill få denna tredje del skickad till dig.

MIK

DigiHalland

21 oktober, 9.00 - 12.00, digitalt

Under DigiHalland 2025 sätter vi fokus på AI i relation till klimat, miljö och hållbar utveckling. Genom ett webinarium med två spännande föreläsningar och ett panelsamtal får vi både en inblick i teknikens möjligheter och en nyanserad diskussion om dess risker, begränsningar och etiska dimensioner.

[Läs mer och anmäl dig hos Region Halland](#)

Svenskarna och internet 2025

Varje år undersöker Internetstiftelsen svenskarnas internetvanor i rapporten *Svenskarna och internet*. I årets upplaga har man bland annat frågat om digitala vårdtjänster underlättar eller försvårar samt hur internet påverkar svenskarnas kärleksliv. Men man har också tittat på hur svenskarna promptar, alltså vilka frågor och kommandon man skriver till ett AI-verktyg.

[Läs hela rapporten hos Internetstiftelsen](#)

Digitaliseringsåret 2025 – 2026

Under året finns en rad kampanjdagar och evenemang som lyfter frågor om digital delaktighet, tillgänglighet, litteracitet och säkerhet. Digidel har gjort en sammanställning med de viktigaste datumen för hösten 2025, våren 2026 och hösten 2026 – både i Sverige och internationellt.

[Läs mer hos Digidel](#)

Gränser och möjligheter – om bibliotekariers arbete med digital delaktighet

21 oktober, 8.30 - 9.30, digitalt

Bedrägerier omsätter flera miljarder årligen – och de flesta börjar med ett mejl, sms, telefonsamtal eller en annons i sociala medier. Vilka är det som stjälar våra pengar, hur gör de och hur kan vi skydda oss?

[Läs mer och anmäl dig på vår hemsida](#)

Digiteket - vi tipsar om spännande innehåll!

Landskrona utforskar former för lokal demokrati

Hur kan ett bibliotek bli en plattform för lokalt engagemang? Den frågan ställde sig Landskrona bibliotek. Med hjälp av bland annat pizza, simultantolkning och samarbete med lokala föreningar träffade de landskronaborna och frågade dem vad de vill förändra i sina närområden. Nu har de även tagit fram en metodbok som ska hjälpa fler bibliotek att arbeta demokratifrämjande i sina närområden.

[Läs mer hos Digiteket](#)

Den samtida receptionen och värderingen av AI-genererad litteratur i Sverige

Biblioteksstatistik är ett viktigt verktyg för att utveckla bibliotekens verksamhet, men den är idag ofta svår att använda i praktiken. En ny rapport från Regionbibliotek Stockholm undersöker hur biblioteksstatistiken kan förbättras för att bättre hjälpa biblioteken med planering och beslut på lokal nivå.

[Läs hela artikeln hos Digiteket](#)

Överraskningspåsar ger ökad lovläsning

På biblioteken i Vallentuna finns sedan några år tillbaka en tjänst där barn och unga kan få skräddarsydd läsning inför sommar- och jullov genom överraskningspåsar. Bibliotekarien Anna Fogelberg med kollegor plockar noggrant ihop innehållet baserat på läsarens egna önskemål.

[Läs mer om hur det går till hos Digiteket](#)

Social infrastruktur i ett stadsliv som förändras

I höst lanserar Mediemyndigheten en helt ny webbutbildning, mediemedveten.se, som ska bidra till en ökad medvetenhet hos invånare att bättre förstå, kunna granska och navigera i dagens komplexa medielandskap. Mediemyndighetens kommande utbildning riktar sig till alla som vill bli mer medvetna i sin medievardag.

[Läs mer om utbildningen hos Digiteket](#)

Skolbibliotek

Skolbiblioteksstatistik 2024

Nu är skolbiblioteksstatistiken för 2024 släppt. Det är helt ny statistik med nya frågor, som flera av er säkert har svarat på. Man kan till exempel se hur det ser ut i andra kommuner.

[Läs gärna mer hos Kungliga Biblioteket](#)

Lär dig känna igen desinformation och konspirationsteorier

Mobile stories har tagit fram en kurs för den som går på högstadiet, gymnasiet, folkhögskola eller annan vuxenutbildning. Den här kursen hjälper dig att känna igen desinformationen när du möter den. Då kan du också bidra till att stoppa spridningen.

[Läs mer och gå kursen hos Mobile Stories](#)

Digitalt fika: Läs lättare – Ryggsäcksmodellen

18 november, 14.30 - 15.15, digitalt

Välkommen till ett digitalt samtal med Karin Salmsson om boken *Läs lättare – Ryggsäcksmodellen: kunskap & tips för läsförbättring*.

[Läs mer i vårt kalendarium](#)

Lättläst i skolan - möjligheter och utmaningar

27 november, 14.30 - 16:00, digitalt

Hur kan vi skapa ett klassrum där alla elever får ta del av engagerande litteratur – oavsett läsförmåga? Under denna fortbildning får du som skolbibliotekarie eller lärare i årskurs 4 och uppåt möjlighet att fördjupa dig i lättläst litteratur och hur den kan bli en nyckel till ökad delaktighet, läsglädje och språkutveckling. Föreläsare är Jenny Edvardsson, lärare och författare.

[Läs mer och anmäl dig hos oss](#)

Notiser

Tillgänglighetsträff om tillgängliga e-böcker och talböcker

12 november, 9.00 - 15.00, Stora hotellet i Linköping

Till träffen kommer bland andra Cecilia Gärdén från MTM för att berätta om arbetet med läsombud/frivilliga högläsare och om tillgängliga e-böckers påverkan på utbudet i Legimus. Projektledaren Julia Neteniel berättar om en satsning för att öka den kognitiva tillgängligheten på folkbiblioteken i Jönköpings kommun. Fler programpunkter kommer. Utöver det blir det gruppsamtal om olika dilemman som kan dyka upp, t ex npf-anpassningar, kontakt med omsorg, läsombud mm.

[Anmäl dig på vår hemsida](#)

Webbinarium om Tillgänglighetsronden

14 november, 8.30-9.30, digitalt

Ett sätt att arbeta systematiskt för att alla ska ha möjlighet att ta del av bibliotekets utbud och tjänster, oavsett funktionsförmåga är att göra en tillgänglighetsrond. Här presenteras lathunden *Tillgänglighetsronden*, som har tagits fram av biblioteksutvecklare i Västra Götaland, Västernorrland, Halland och Östergötland, och hur den är tänkt att användas. Funktionsrätt Jönköping ger också sin syn på användningsområden och nyttan av ronden.

[Läs mer och anmäl dig hos Västra Götalandsregionen](#)

Tidens rum – en resa till Vadstena klosterkyrka 1470

Ny interaktiv utställning på Sancta Birgitta Klostermuseum. Historien väcks till liv genom digitala projektioner, stämningsfull sång och historiska människoöden. Bibliotekspersonal som var med på Uppslukande bibblan 25 fick möjlighet att testa utställningen när den bara var en prototyp och nu går den att besöka.

[Läs mer hos Sancta Birgitta Klostermuseum](#)

Statliga medel till KB för AI-projekt

Kungliga biblioteket tilldelas 40 miljoner kronor från regeringen. Man förväntas bland annat att kartlägga möjligheter och utmaningar när det gäller KB:s språkmodeller för forskning samt hur man kan möta behoven från verksamheter i offentlig sektor.

[Läs mer på Kungliga Bibliotekets hemsida](#)

Folkbildarforum i Norrköping

Den **11 november** bjuder Bildningsförbundet Östergötland in till en heldagskonferens i Norrköping med rubriken Delaktighet och demokrati.

[Program och anmälan hittar du hos Bildningsförbundet Östergötland](#)

Bokmässan - se seminarier från MTM i efterhand

Om du missade seminariet *Mellan frihet och krav: Ska alla läsa på samma sätt?* Då kan du se det i efterhand plus ytterligare tre seminarier som MTM anordnade.

[Här är länken till den filmade föreläsningen hos MTM](#)

Bibliotekschefens roll för läsfrämjande

Kulturrådet presenterar rapporten *Strategiskt läsfrämjande på folkbiblioteken* som är gjord av Bibliotekshögskolan och Högskolan i Borås. Vilken roll har chefer och hur kan kompetenshöjande insatser för chef ha positiva effekter på verksamheten?

[Ladda ned eller beställ rapporten hos Kulturrådet](#)

Lesersørvis

Om du är intresserad av att lära dig metoden tillsammans med kollegor från folk- eller skolbibliotek så finns en ny chans till våren 2026. Det går redan nu att anmäla sig och det är begränsat antal platser. Den första omgången träffar är redan igång och den är fullbokad.

[Mer information och anmälan hittar du hos oss på Biblioteksutveckling Östergötland](#)

Så bygger vi samsyn

15 oktober, 8.30 - 9.15, digitalt

Hur kan vi egentligen arbeta läsfrämjande – om vi inte vet att begreppet betyder samma sak för dig och mig? Under detta webinarium diskuteras den nya Digiteketkursen, Samsyn genom samtal – och hur vi kan arbeta mer strategiskt med läsfrämjande.

[Läs mer hos Digiteket](#)

//Nyfiken på//

Sagovandring i Folkparken

Text: Margareta Gustafsdotter, Norrköpings bibliotek

Den 3/9 på Promenadernas dag i Norrköping invigdes Sagovandringen "Godistrollet" tillsammans med 48 glada och nyfikna barn från De Geers skola år 2 och deras pedagoger. Även Radio Östergötland och andra inbjudna gäster deltog. Boken av Jonna Björnstjerna, stadens egna författare och illustratör, kan läsas i sin helhet på 16 olika skyltar med samtliga uppslag, alldeles i anslutning till parkens lekplats.

Norrköpings stadsbibliotek/Bokstart, Jonna Björnstjerna och Samhällsbyggnadskontoret har sett till att den kommit upp där den nu står.

Tanken är att det alltid ska finnas en Sagovandring där men att sagan byts ut varje år av Norrköpings stadsbibliotek/Bokstart.

Under hösten och våren kommer många förskolor att få en dramatiserad högläsning på plats i Folkparken och få ett exemplar av boken med sig hem samt handledning och pyssel för vidare arbete på förskolan. Under oktober är flera klasser inbjudna och får då gå Sagovandringen och få den uppläst av en bibliotekarie från Norrköpings stadsbibliotek.

Ytterligare platser är aktuella för fler Sagovandringar. Ågelsjön i Jursla har fått upp en Sagovandring byggd på *Monstret i skogen* som tidigare suttit där och vid en ny lekplats i Navestad planeras en Sagovandring på boken *Rymdskeppet*. Båda böckerna av Jonna.

Kontakta gärna mig om ni vill ha en visning eller bara undrar något!

Alla evenemang som Biblioteksutveckling Östergötland arrangerar hittar du på vår webb under [Kalender](#).

Det här är ett nyhetsbrev från Biblioteksutveckling Östergötland | [Avsluta prenumeration](#)

KONTAKT

Biblioteksutveckling Östergötland
Region Östergötland
581 91 Linköping

biblioteksutveckling@regionostergotland.se
www.regionbibliotekostergotland.se

